

# Katsaus hallitusohjelmaan

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelma  
Ratkaisujen Suomi

Miehikkälän kunnanvaltuusto 22.6.2015

Antti Jämsén | Miehikkälän kunta | [www.miehikkala.fi](http://www.miehikkala.fi)

# Talouden tasapainotus välittömästi

- \* Julkisen talouden tasapainotus välittömästi
- \* Kokonaisveroaste ei nouse
- \* Kattava yhteiskuntasopimus Suomen talouden nousua ja parempaa työllisyyttä vauhdittavien päätösten tueksi
- \* Neljän miljardin sopeutus päätösten lisäksi tehdään noin 1,5 miljardin menosäästöt
- \* Muutosohjelma hallituskauden strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- \* Kärkihankkeisiin ja korjausvelan vähentämiseen panostetaan kertaluonteisesti 1,6 miljardia euroa vuoden 2018 loppuun mennessä. Nämä panostukset eivät lisää valtion menoja 2019

# Strategiset tavoitteet

- \* Strategisia tavoitteita ovat terveys ja hyvinvointi, työllisyys, kilpailukyky ja kasvu, koulutus ja osaaminen, biotalous ja puhtaat teknologiat sekä toimintatapojen muuttaminen edistämällä digitaalisuutta ja purkamalla turhaa sääntelyä ja byrokratiaa.
- \* Kärkihankkeita ovat peruskoulutuksen uudistaminen digitaalisten oppimisympäristöjen avulla, lapsi- ja perhepalveluiden asiakaslähtöinen muutosohjelma, ikäihmisten kotihoidon kehittäminen, biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen edistäminen, työvoimahallinnon uudistaminen, pk-yritysten rahoituksen helpottaminen sekä kotimaisten ja ulkomaisten investointien edistäminen.
- \* Ohjelma liikenneverkon korjausvelan vähentämiseksi 600 miljoonalla.
- \* Julkisia investointeja perustienpitoon, rataverkkoon sekä terminaaleihin.

# Tavoitteena talouden vahvistaminen

- \* Hallituksen tavoitteena on, että julkinen talous vahvistuu yhteensä 6 miljardilla eurolla vuoteen 2021 mennessä.
- \* Välittömien 4 miljardin euron säästöpäätösten lisäksi hallitus on päättänyt 1,5 miljardin euron lisäsäästöistä ja veronkorotuksista, jotka toimeenpannaan, mikäli hallituksen tavoittelema yhteiskuntasopimus ei synny.
- \* Sopeutumistoimien yhteisvaikutus yhdessä hallituksen päättämien, työllisyyttä edistävien toimien kanssa nousee noin 6 miljardiin euroon vuoteen 2021 mennessä.

# Työllisyys ja kilpailukyky

- \* Osana sääntelynpurkua kauppojen aukioloaikoja vapautetaan.
- \* Isojen teollisten hankkeiden osalta otetaan käyttöön lupaprosessien kiirehtimismenettely ja rutiinilupa-asioita siirretään ilmoitusmenettelyyn.
- \* Paikallista sopimista edistetään ja työllistämisen esteitä puretaan
- \* Selvitetään työvoimapalveluiden siirto resursseineen vaikeimmin työllistyvien osalta kuntien vastuulle työssäkäyntialueittain Tanskan mallin mukaisesti.
- \* Yksityisten työvoimapalveluiden roolia erityisesti helpoimmin työllistyvien palveluissa lisätään.

# Osaaminen ja koulutus

- \* Suomi on koulutuksen, osaamisen ja modernin oppimisen kärkimaa.
- \* Hallituskauden tavoitteet:
- \* Oppimisympäristöjä on modernisoitu, digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksia hyödynnetään oppimisessa.
- \* Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt. Koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.
- \* Nuorisotakuu yhteisötakuun suuntaan: Kaikille peruskoulun päättävälle taataan koulutus-, työ- tai kuntoutuspaikka.
- \* Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt.

# Aluehallinnon uudistus

- \* Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovituksesta tehdään erikseen päätös, jolla yksinkertaistetaan julkisen aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet ja kunnat).
- \* Ensisijaisena ratkaisuna on toimintojen keskittäminen tehtäviltään ja toimivallaltaan selkeille itsehallintoalueille.

# Palvelut asiakaslähtöisiksi

- \* Varhainen tuki, ennaltaehkäisevä työote ja vaikuttavat asiakaslähtöiset palveluketjut yli hallinnonrajojen. Vahvistetaan kokemusasiantuntemuksen käyttöä ja ihmisten osallisuutta.
- \* Muutoksen perustana on kumppanuus valtion, kuntien, järjestöjen, yksityisen sektorin, seurakuntien sekä työelämän toimijoiden kesken.
- \* Vahvistetaan ihmisoikeuksien toteutumista. Mahdollistetaan ihmisille omien valintojen tekeminen.
- \* Määritellään julkinen palvelulupaus ja tehdään palveluiden kustannukset sekä laatu läpinäkyviksi.
- \* Tehostetaan sähköisten palvelujen hyödyntämistä myös omahoidossa ja neuvonnassa.
- \* Hyödynnetään paremmin terveysteknologian mahdollisuuksia. Uudistetaan hankintalaki kansallista etua ja kansalaisten hyvinvointia tukevaksi.



# Tulevaisuuden kunta

- \* Kuntien toiminnan lähtökohtana on paikallisuus. Kunta on ihmisten yhteisö.
- \* Tulevaisuuden kunnan päätehtävä on huolehtia asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen elämisen mahdollisuuksista.
- \* Hallitus edistää tulevaisuuden kunnan roolin muuttumista palvelujen järjestäjästä yhä vahvemmin alueensa elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjäksi.
- \* Hallitus lisää kuntien päätösvaltaa erityisesti elinvoimaan liittyvissä asioissa ja vahvistaa paikallista vastuunottoa, harkintaa ja päätöksentekoa

# Vastuuta kunnalle yhteiskunnan haasteiden ratkaisemiseen

- \* Kunnat voivat olla hallintorakenteeltaan ja toimintatavoiltaan erilaisia. Valtion kuntapolitiikka nojaa vahvaan yhteistyöhön kuntien kanssa.
- \* Hallitus lisää kuntalaisen ja lähiyhteisöjen omaa vastuuta yhteiskunnan haasteiden ratkaisemisessa.
- \* Kuntien valtiosuusjärjestelmän uudistusta jatketaan osana kuntien muuttuvaa tehtäväkenttää.
- \* Hallitus tasapainottaa kuntien tehtävät ja niihin käytettävissä olevan rahoituksen.

# Vapaakuntakokeilu

- \* Hallitus tekee vuoden 2015 budjettiriiheen mennessä yksityiskohtaisen toimenpideohjelman poistettavista tehtävistä ja velvoitteista.
- \* Kuntien tuottavuutta lisäävien säädösmuutoksien valmistelu tehdään yhteistyössä kuntien kanssa.
- \* Uudistusten toimeenpanon onnistumisen varmistamiseksi hallitus tarjoaa koulutusta yhteistyössä kunta-alan toimijoiden kanssa.
- \* Hallitus käynnistää vapaakuntakokeilun, jonka tavoitteena on mahdollistaa kunnille palveluiden tuotanto- ja toimintatapojen kehittäminen nykyistä vapaammin ja laajemmin.

# Ei lainkaan uusia tehtäviä kunnille

- \* Hallitus ei anna kunnille lainkaan uusia tehtäviä tai velvoitteita vaalikaudella 2015–2019.
- \* Hallitus sitoutuu pitämään voimassa 100 prosentin valtionosuudet turvaavan lain.
- \* Mikäli valtionosuuksia leikataan, hallitus vähentää kuntien tehtäviä samassa suhteessa.
- \* Ministeriöiden tehtävänä on laatia kokonaisuudessaan yksityiskohtaiset esitykset kuntien tehtävien ja velvoitteiden poistamiseksi vuoden 2015 loppuun mennessä.
- \* Tarvittaessa esitykset kuntien menojen vähentämiseksi kootaan viimeisen 15 vuoden aikana voimaan tulleiden säädösten joukosta.

# Palvelusetelikokeilu

- \* Käynnistetään kuntien/kuntayhtymien kanssa yhteistyössä palvelusetelijärjestelmän laajentamiseen tähtäävä kokeilu.
- \* Kokeiluun osallistuvat kunnat/kuntayhtymät tarjoavat palveluissaan kuntalaisille laajasti mahdollisuutta palvelusetelin käyttöön.
- \* Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä tehdään tarvittavat muutokset kokeilun kriteereistä.

# Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma

- \* Johdetaan lapsi- ja perhepolitiikkaa sekä palveluja hallintorajat ylittäen. Otetaan käyttöön päätösten lapsi- ja perhevaikutusten arviointi.
- \* Uudistetaan tietosuojalainsäädäntö moniammatillisen yhteistyön lisäämiseksi.
- \* Kohdennetaan määrärahoja lapsiperheiden kotipalvelujen saatavuuden turvaamiseksi.
- \* Vahvistetaan eropalveluita. Tehdään lapsen huolto- ja tapaamisoikeuslainsäädännön uudistus.
- \* Uudistetaan lastensuojelua paremmin asiakkaiden tarpeisiin keskittyväksi

# Perheystävällisyys ja työnjako vanhuspalveluissa

- \* Lisätään velvoitteita puuttua kiusaamiseen.
- \* Viedään käytäntöön perheystävällisten työpaikkojen toimintamalleja.
- \* Vanhuspalveluissa työskentelevien työnjakoa uudistetaan.
- \* Lisätään lyhyt- ja pitkäaikaista perhehoitoa.
- \* Vahvistetaan lääkehoidon kokonaisarviointia.
- \* Uudistetaan veteraanien palveluita vastaamaan heidän palvelutarpeitaan

# Rakennepoliittiset uudistukset

- \* Sosiaali- ja terveyspalvelut kuntaa suuremmille enintään 19 itsehallintoalueelle, jotka vastaavat sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä.
- \* Hallitus uudistaa sairaaloiden työnjakoa siten, että osa vaativasta erikoissairaanhoidosta keskitetään sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa erityisvastuualueille.
- \* Kansanvaltaisuuden turvaamiseksi SOTE-alueita johtavat vaaleilla valitut valtuustot.
- \* SOTE-alueet tuottavat alueensa palvelut tai voivat käyttää palveluiden tuottamiseen yksityisiä tai kolmannen sektorin palveluntuottajia.



# Soten rahoitus

- \* SOTE-järjestämislain valmistelussa ensivaiheen rahoitusvaihtoehtoina selvitetään rahoituksen vaihtoehdot kuntien ja/tai valtion rahoitusmallit ottaen huomioon perustuslain reunaehdot.
- \* Toisessa vaiheessa siirrytään yksikanavaiseen rahoitusmalliin huomioiden työterveyshuollon asema.
- \* Hallitus vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla uudistamalla sääntelypolitiikan periaatteet vuoden 2015 aikana.
- \* Joustavoittamalla kelpoisuusehtoja mm. tosiasialliseen osaamiseen ja soveltuvuuteen perustuen.
- \* Joustavoittamalla toimintatapoja ohjaavia normeja

# Biotalous ja puhtaat ratkaisut

- \* Ruoantuotannon kannattavuus on noussut ja kauppataase parantunut 500 miljoonalla eurolla.
- \* Päästöttömän, uusiutuvan energian käyttöä lisätään kestävästi niin, että sen osuus 2020-luvulla nousee yli 50 prosenttiin ja omavaraisuus yli 55 prosenttiin sisältäen mm. turpeen.
- \* Nostetaan liikenteen uusiutuvien polttoaineiden osuus vuoteen 2030 mennessä 40 prosenttiin.
- \* Sallitaan hevosen lannan käyttö energiatuotannossa.

# Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä

- \* Edistetään sukupolvenvaihdoksia ja lisätään metsä- ja yrittäjävähennystä sekä nopeutetaan perikuntien elinkaarta.
- \* Toteutetaan kansallista metsästrategiaa.
- \* Puretaan rakentamismääräyksiä, jotka estävät puun käyttöä.
- \* Uudistetaan Metsähallituksen lainsäädäntö vastaamaan EU:n vaatimuksia ja selkeytetään sen johtamisjärjestelmä.
- \* Vauhditetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaa uusien tuotteiden synnyttämiseksi.
- \* Hyödynnetään tehokkaammin metsävaratietoja ja sähköisiä palveluja.

# Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi

- \* Maatalouden kannattavuus on parantunut ja maatilojen maksuvalmiutta on vahvistettu.
- \* Hallituskaudella ei säädetä uusia kustannuksia aiheuttavia velvoitteita.
- \* Puhtaiden elintarvikkeidemme kotimaista käyttöä ja vientiä edistetään.
  
- \* Maatalouden kannattavaan kasvuun panostetaan Makeran kautta.
  
- \* Maatalouden kannattavuutta parannetaan tukien ennakkomaksatuksilla, lainoituksen keinoin alentamalla tuotantokustannuksia sekä purkamalla normeja.
- \* Kevennetään hallinnollista taakkaa ja kohtuullistetaan tukiehtoja, valvontoja ja sanktioita.
- \* Yhteisen maatalouspolitiikan välitarkastelun yhteydessä yksinkertaistetaan tukijärjestelmiä aktiiviviljelyyn kannustaen ja valvonnoissa siirrytään riskiperusteiseen suuntaan.
- \* Uudistetaan viljelijöiden lomitusjärjestelmä yrittäjälähtöiseksi ja parannetaan omaisuuden suojaa.